

VILHELMINA KOMMUN Kommunstyrelsen	
2023 -11- 09	
Dnr	Diarieplanb.

Revisionsrapport 2023
Genomförd på uppdrag av revisorerna
November 2023

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning Delårsrapport 2023

Södra Lapplands Gymnasieförbund

Penneo dokumentnyckel: 751BW-TIF10-QLXZF-EH88Z-J6Z13-N6XVO

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Avgränsning.....	3
2.4. Revisionskriterier.....	4
2.5. Metod och genomförande	4
3. Balanskrav och god ekonomisk hushållning	5
4. Granskningsresultat.....	6
4.1. Iakttagelser	6
5. Sammanfattande bedömning.....	8

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Södra Lapplands gymnasieförbund (SGY) granskat om:

- ▶ Kommunen (kommunalförbundet) förväntas efterleva kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ Resultaten i delårsrapporten är förenliga med de av respektive fullmäktige¹ fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås.

Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning vilken ska biläggas delårsrapporten i samband med respektive fullmäktiges behandling av den samma.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Är prognosen att kommunalförbundet efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans?

Grundat på granskningen av delårsrapporten återrapportering är vår bedömning att kommunalförbundet efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet, men *inte* väntas uppfylla kravet på en ekonomi i balans år 2023. Upplýsningar lämnas om på vilket sätt det negativa resultatet regleras.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av respektive fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi konstaterar att det i delårsrapporten saknas en avrapportering av finansiella- och verksamhetsmässiga mål. Det är därför inte möjligt för oss att bedöma om resultaten är förenliga med de i respektive fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi förbundsdirectionen att:

- ▶ Föreslå medlemskommunernas fullmäktige att definiera vilka mål för god ekonomisk hushållning, inbegripande ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv, som ska tillämpas av Södra Lapplands gymnasieförbund. Detta för att på så sätt anpassa sig till kommunallagens bestämmelser.

¹ Fullmäktige i Vilhelmina respektive Storuman

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 1 § ska kommunen (kommunalförbundet) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs i juridiska personer som avses i 10 kap 2-6 §§. God ekonomisk hushållning definieras genom att fullmäktige fastställer verksamhetsmässiga och finansiella mål. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Kommunen ska enligt KL. 11 kap. 5 § varje år upprätta en budget för nästa kalenderår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras:

1. I den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk enligt KL. 11 kap. 14 §
2. Om det finns synnerliga skäl.

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. Kommunstyrelsen (förbundsdirektionen) ska inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämna den till fullmäktige och revisorer. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultaten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att:

- ▶ Ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken ska biläggas delårsrapporten i samband med respektive fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är prognosen att kommunen (kommunalförbundet) efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans?
- ▶ Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Avgränsning

Granskningen är avgränsad till styrelsen (direktionen) och 2023. Styrelsen är enligt KL 11 kap. 16 § ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Granskningsåtgärderna genomförs i form av en översiktlig granskning. Den består i att analysera delårsrapportens förvaltningsberättelse.

Granskningen ska omfatta:

- ▶ En granskning och bedömning om kommunen bedöms efterleva balanskravet². Räkenskapsrevisor kontrollerar att uppställningen har skett i enlighet med RKR R15.

²Balanskravet innebär att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna och att årets resultat enligt resultaträkningen och förändringen av det egna kapitalet ska vara positivt.

- ▶ Räkenskapsrevisor kontrollerar därefter att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen är korrekt härledda ut kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.
- ▶ En granskning och bedömning av utfallet avseende fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsrevisor kontrollerar att verksamhetsmål är korrekt härledda och korrekt beräknade/bedömda. Räkenskapsrevisor kontrollerar att mål ur det finansiella perspektivet är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper och att nyckeltal är korrekt beräknade.
- ▶ En samlad bedömning om utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsrevisor ansvarar.

2.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av följande:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) 11 kap. 1 §, 5-6 §§, 16 §, 12 kap 2 §
- ▶ Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning (2023-02-27 § 9)
- ▶ RKR R 15 Förvaltningsberättelse (balanskravsutredning)
- ▶ RKR R17 Delårsrapport
- ▶ Skyrev R5 Delårsrapport och årsredovisning

2.5. Metod och genomförande

Granskningen av kommunens (kommunalförbundets) måluppfyllelse har genomförts i enlighet med god revisionssed. Granskningen har skett genom genomgång av kommunens delårsrapport.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har förbundschef och ekonomichef Vilhelmina kommun sakgranskat rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekt fakta och uttalanden.

3. Balanskrav och god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning (enligt kommunallagens 11 kap. 6 § första och andra stycket) uppnåtts och följts. Revisorerna ska bedöma om *prognosen* i delårsrapporten och *utfallen* i årsredovisningen är förenliga med fullmäktigemålen.

Enligt kommunallagen ska:

- ▶ Kommunfullmäktige fastställa mål för god ekonomisk hushållning
- ▶ Uppföljning av dessa mål görs i delårsrapport och årsredovisning
- ▶ Kommunens revisorer granska och bedöma måluppfyllelsen

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning ska styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning ska omfatta både finansiella mål och verksamhetsmål. Det mål som fullmäktige fastställt inom ramen för god ekonomisk hushållning är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport (prognos) och årsbokslut (utfall). Från och med 2019 ska mål formuleras och utvärderas även för kommunens bolag med återkoppling till fullmäktige. Det är kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen ska utvärdera uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt. Därefter ska revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Balanskravet är centralt för god ekonomisk hushållning. Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas kommande år, såvida kommunfullmäktige inte beslutar om annat och hänvisar till "synnerliga skäl". Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema. Vid avstämning av balanskravet får exempelvis realisationsvinster inte medräknas. Avstämning av balanskravet ska göras i delårsrapport och årsredovisning.

4. Granskningsresultat

4.1. Iakttagelser

4.1.1. Prognostiserat balanskravsresultat

Tabell 1. Avstämning mot balanskravet i delårsrapport

Tkr	Prognos 2023	Direktionens bedömning
Årets resultat enligt resultaträkningen	-8 197	
- Samtliga realisationsvinster		
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet		
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet		
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper		
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper		
Årets resultat efter balanskravsjusteringar		
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)		
+Användande av medel från RUR		
Årets balanskravsresultat	-8 197	Direktionen bedömer att kravet inte förväntas uppnås.

Årets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till - 8 198 tkr. Vi noterar att direktionen i enlighet med förbundsordningen har meddelat medlemskommunerna gällande prognostiserat underskott, samt från medlemskommunerna begärt yttranden gällande reduktion av programutbud för att nå en budget i balans år 2023. Vi noterar även att budget 2023 utgår från tidigare budgethantering i respektive medlemskommun i förbundet. Detta gör att underlag för 2023 inte är jämförbart med hur budget framgent ska hanteras, då detta ska göras i enlighet med förbundsordningens 9-10 §§.

Upplysningar lämnas om på vilket sätt det negativa resultatet regleras. Detta avses ske genom att respektive medlemskommun, i enlighet med förbundsordningens 9 §, står för sin del av underskottet.

4.1.2. Bedömning

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att direktionen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Vi delar direktionens bedömning att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar.

4.1.1. God ekonomisk hushållning enligt prognos

Den ekonomiska styrningen ska enligt delårsrapporten utgå från de avtal som upprättats mellan medlemskommunerna i form av förbundsordning och konsortieavtal. Sätesskommunens riktlinjer ska tillämpas i enlighet med konsortieavtalet i huvudsak i tillämpliga delar.

Vilka mål för god ekonomisk hushållning i respektive fullmäktigebudget som SGY ska tillämpa och följa upp i delårsrapport och årsredovisning framgår inte av förvaltningsberättelsen.

4.1.1.1 Iakttagelser

Prognos för finansiella mål

Tabell 2. Finansiella mål

Finansiella mål	Prognos 2023 (delår)	Direktionens bedömning
ET	ET	ET

Prognos för verksamhetsmål

Tabell 3. Verksamhetsmål

Verksamhetsmål	Prognos 2023 (Delår)	Direktionens bedömning
ET	ET	ET

Samlad bedömning för prognos om god ekonomisk hushållning

Förbundsdirektionen lämnar ingen samlad bedömning för prognos om god ekonomisk hushållning.

4.1.2. Bedömning

Vi konstaterar att avrapporteringen av mål i delårsrapport saknar tillräcklig tydlighet, struktur och helhet som en följd av detta är det inte möjligt för oss att bedöma om eventuellt prognostiserade resultat är förenligt med de mål som respektive fullmäktige beslutat.

5. Sammanfattande bedömning

Utifrån genomförd granskning är vår samlande bedömning att:

Revisionsfråga	Bedömning
Förväntas kommunen (kommunalförbundet) efterleva kommunallagens krav på en ekonomi i balans?	Nej
Är delårsrapportens prognos förenlig med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Går inte bedöma
- <i>Finansiella mål</i>	Går inte bedöma
- <i>Verksamhetsmål</i>	Går inte bedöma

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi förbundsdirektionen att:

- ▶ Föreslå medlemskommunernas fullmäktige att definiera vilka mål för god ekonomisk hushållning, inbegripande ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv, som ska tillämpas av Södra Lapplands gymnasieförbund. Detta för att på så sätt anpassa sig till kommunallagens bestämmelser.

Vilhelmina november 2023 (digital signatur)

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

CHRISTER BRUBÄCKEN

Undertecknare 1

Serienummer: 19820605xxxx

IP: 213.115.xxx.xxx

2023-11-02 14:31:18 UTC

Penneo dokumentnyckel: 751BW-TIF10-QLXZF-EH88Z-16Z13-N6XVO

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>